

Armin Mikos von Rohrscheidt

Waloryzacja turystyczno–kulturowa Powiatu Wolsztyńskiego

Turystyka Kulturowa nr 9, 53-61

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Miejsca i szlaki

Armin Mikos v. Rohrscheidt

Waloryzacja turystyczno – kulturowa Powiatu Wolsztyńskiego

1. Ankieta waloryzacyjna

Kategoria I: Potencjalne cele turystyki kulturowej

I.A. Zabytki:

I.A. a) Obiekty sakralne:

Historyczny zespół sakralny dużej wielkości Z (pierwsze dwa) (6)

Obra - Zespół Pocysterski (Oblaci) (6)

Mniejszy lub częściowo zachowany historyczny zespół sakralny (pierwsze dwa) (3)

Przemęt - Kościół św. Jana Chrzciciela i relikty opactwa (3)

Inne Sanktuarium lub Sanktuarium o znaczeniu regionalnym bez historycznego kultu (za pierwsze dwa) (3)

Wieleń – Sanktuarium MB Ucieczki Grzeszników (3)

Inny obiekt sakralny o znacznych walorach architektonicznych (za pierwsze trzy) (4) –

Kaszczor - kościół pocysterski (4)

Wolsztyn - kościół Parafialny NMP Niepokalanie Poczętej (4)

Wieleń – kościół pocysterski (4)

I.A. b) Zamki i pałace:

Zamek lub pałac historyczny:

Popowo Stare - Dwór Szoldrskich (3)

Zamek lub pałac stylizowany D (za pierwsze dwa*) (2)

Wolsztyn, Pałac Mycielskich z parkiem (2)

Pałac w Gościeszynie z parkiem (2)

I.A. c) Inne zabytkowe obiekty architektoniczne i techniczne:

Historyczny zespół urbanistyczny z rynkiem, zachowany we fragmentach (pierwsze dwa) (3)

Kopanica – fragmenty dwurynkowego układu urbanistycznego (3)

Wolsztyn – Rynek (XIX w.) (3)

Częściowo zniszczone lub niedostępne obiekty związane z innymi grupami etnicznymi (pierwsze dwa) (1)

Wolsztyn: była Synagoga, ul. Poznańska (1)

Zabytek techniki/obiekt przemysłowy o znaczeniu krajowym ZD (pierwsze dwa*)(6)

Wolsztyn, Parowozownia (7)

Historyczna funkcjonująca stale linia kolejowa lub żegluga (tylko za przystanek początkowy lub końcowy danej linii) (6)

Linia kolejowa Wolsztyn-Poznań (codzienne kursy parowozów) (6)

I.A. d) Obiekty militarne:

Brak w regionie

Dodatkowe punkty za obiekty dziedzictwa kulturowego:

Brak

Dodatkowe punkty za wszystkie obiekty z powyżej wpisanych klas:

Za stałych przewodników obiektowych w j. polskim po 2 pkt (za pierwsze pięć),

Wolsztyn - Parowozownia (2)

Własny materiał informacyjny w obiekcie (publikacje monograficzne, albumy) (pierwsze trzy obiekty))(1 pkt),

Wolsztyn, Parowozownia (1)

Za bardzo dobry stan konserwacji i estetyki najważniejszych trzech obiektów (element uznaniowy) można doliczyć w sumie od 1 do 2 punktów dla całego regionu)

Dobry stan konserwacji większości obiektów (1)

I.B. Miejsca historyczne lub znaczące:**I.B. a) Budowle historyczne i monumenty:**

Pomniki lub obiekty małej architektury o znaczeniu lokalnym (do trzech**) (1)

Pomnik na Cmentarzu Oficerów Radzieckich (1)

Pomnik Józefa Hoene-Wrońskiego (Wolsztyn) (1)

Miejsca związane z biografią osób o międzynarodowym znaczeniu (pierwsze trzy) (3)

Wolsztyn, Dom i Muzeum Roberta Kocha (3)

Miejsca związane z biografią osób o regionalnym znaczeniu (pierwsze dwa) (1)

Dom i Muzeum Marcina Rożka (1)

Dom urodzenia Józefa Hoene-Wrońskiego (1)

Miejsca związane z biografią osób innej narodowości, ważnych w skali krajowej dla tych narodowości (za pierwsze dwa) (2)

Wolsztyn, Dom i Muzeum Roberta Kocha (2)

I.B. b) Cmentarze historyczne

Inny cmentarz zabytkowy z ciekawymi obiektami sztuki sepulkralnej*** (do dwóch) ZD (1)

Solec Nowy, gm. Przemęt - Cmentarz tarasowy (1)

Wolsztyn, Cmentarz Oficerów Armii Radzieckiej (1)

I.B. c) Budowle współczesne

Brak budowli współczesnych o dużej wartości architektonicznej

I.C. Pojedyncze dzieła sztuki:

Obiekty, instalacje lub zespoły sztuki współczesnej o znaczeniu regionalnym (2)

Wolsztyn, Pomnik Przyjaźni, Rynek (2)

I.D. Muzea i wystawy (w tym skanseny, galerie, muzea techniki)

Muzea o znaczeniu lokalnym (do trzech***) (2)

Wolsztyn: Muzeum Regionalne im M. Rożka (2)

Górsko – Galeria rzeźby ptaków (2)

Obra - Muzeum misyjne Oblatów (2)

Inne muzea typu skansenowskiego (za pierwsze dwa) (6)

Wolsztyn, Skansen Budownictwa Ludowego Zachodniej Wielkopolski (Oddział Muzeum Regionalnego) (6)

Przy wszystkich zaliczonych muzeach i ekspozycjach **dodatkowe** punkty za:

Zorganizowane w ostatnim roku wystawy czasowe o zasięgu regionalnym* (w sumie za pierwsze trzy) (2)

Wolsztyn, Muzeum Regionalne: Wystawa Szamanizm w Buriacji (2008)(2)

"Kukuryku" wycinanki i grafika Marka Maksymowicza (2008 (2))

Wolsztyn: Muzeum Regionalne: 90 rocznica Powstania Wielkopolskiego(2008) (2)

Przewodnicy obiektowi na wcześniejsze zamówienie (1)

Obra, Muzeum Misyjne OO. Oblatów (1)

Wolsztyn, Muzeum Regionalne im Marcina Rożka (1)

- Przewodnicy obiektowi na wcześniejsze zamówienie w przynajmniej 2 językach obcych (1)
Muzeum misyjne OO. Oblatów (1)
Własny materiał informacyjny, wydany nie dawniej niż 5 lat : (1)
Parowozownia Wolsztyn (1)
Przy muzeach regionalnych i lokalnych punkty dodatkowe za:
Stałe godziny otwarcia (1)
Wolsztyn, Muzeum Regionalne im Marcina Rożka (1)
Własny materiał informacyjny, opracowania mniejsze (brozury, foldery) (1)
Wolsztyn, Muzeum Regionalne im. Marcina Rożka (1)

I.E. Eventy kulturowe:

- Regularne eventy kultury masowej o znaczeniu międzynarodowym (7)
Wolsztyn, Parowozowe Show (maj) (7)
Regularne eventy kultury wysokiej o znaczeniu regionalnym (do trzech) (4)
Międzynarodowy plener malarski, Popowo Stare (4)
Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej, Wolsztyn (4)
Regularne eventy kultury masowej o znaczeniu regionalnym (do trzech) (4)
Kopanica, Konkurs Muzyki Ludowej, gm. Siedlec (4)
Parowozownia Wolsztyn: Dni Techniki Kolejowej (czerwiec) (4)
Parowozownia Wolsztyn: Jarmark w Parowozowni (4)

I.F. Funkcjonujące zakłady przemysłowe z ofertą turystyczną:

Brak

I.G. Kulturowo znacząca oferta przyrodnicza:

- Park Krajobrazowy na terenie regionu (do trzech) (2)
Przemęcki Park Krajobrazowy (2)
Rezerwat przyrody na terenie regionu (Poza Parkami Narodowymi i Krajobrazowymi) do trzech) (1)
Rezerwat „Bagno Chorzemińskie” (1)
Rezerwat „Torfowisko nad Jeziorem świętym” (1)
Rezerwat „Jezioro Trzebidzkie” (1)
Ogród przy rezydencji, park kulturowany (za pierwsze dwa obiekty) (2)
Gościeszyn, park pałacowy (2)
Wolsztyn, Park przypałacowy (2)

I.H. Szlaki kulturowe:

- Przebiegające przez region lub jego miejscowości materialne¹ szlaki turystyczne o znaczeniu międzynarodowym (8)
Szlak Cysterski (pętla wielkopolsko-lubuska): Obra, Wieleń, Przemęt (8)
Przebiegające przez region materialne szlaki turystyczne o znaczeniu regionalnym (za pierwsze dwa) (3)
Szlak Koźlarski - Kopanica – Podmokle Małe (3)
Brak drugiego materialnego szlaku o znaczeniu regionalnym
Materialne szlaki turystyczne w regionie (własne) (za pierwsze trzy) (3)
Gmina Wolsztyn: Szlak „Szwedzkie Szańce”(3)
Gmina Przemęt: Szlak Kaszczorski (w tym elementy kulturowe) (3)

¹ Szlaki oznaczone zaliczamy zasadniczo do szlaków materialnych. Za kryteria szlaku materialnego będziemy tu uważać: jednolite oznaczenie obiektów szlaku na miejscu, dostępność obiektów dla turystów, istnienie własnej literatury na temat szlaku oraz aktualna informacja na temat oferty szlaku. Na temat szlaków materialnych i wirtualnych por. rozdz. 3.4.

Gmina Przemęt: Szlak Konwaliowy (w tym elementy kulturowe) (3)

Wirtualne szlaki turystyczne, przebiegające przez teren regionu (za pierwsze trzy) (2)

Śladem parowych piękności (Biuro KulTour.pl) (2)

Samochodowa trasa turystyczna z Poznania przez Stęszew, Grodzisk do Kargowej i Sulechowa (2)

Kategoria II: Elementy obsługi turystycznej:

II.A. Informacja turystyczna:

Informacja turystyczna na miejscu, regularnie czynna (2)

Gminna Informacja Turystyczna, Wolsztyn, ul. Kocha 10 (2)

Informacja w językach obcych, (za każdy język do trzech) (1)

GIT Wolsztyn, j. niemiecki, j. angielski (2)

Aktualny własny materiał informacyjny wysokiej jakości na temat regionu lub jego miejscowości (ogólnie) (2)

Wolsztyn, Informator (2)

Wersje obcojęzyczne materiału informacyjnego wysokiej jakości (każdy język do trzech) (1)

Wolsztyn, Informator (wersja niemiecka, angielska) (2)

II.B. Infrastruktura turystyczna:

Hotele 5,4,3,2,1-gwiazdkowe, schroniska, kwatery zorganizowane – (za pierwsze dwa obiekty każdej kategorii) (2)

*Hotel Pałac Wolsztyn 3*** (2)*

*Hotel „Kaukaska” 2** (2)*

Hotel Leśna, Karpicko 2 (2)*

Hotel OSIR Wolsztyn, 1 (2)*

Motel Orion, Wolsztyn (1)*

Pensjonat: Pałac Popowo Stare (2)

Dom Wczasowy OWR Turów, Wieleń, gm. Przemęt (2)

Schronisko młodzieżowe:

Schronisko PTSM, Wolsztyn, ul. Poniatowskiego 1 (2)

Istniejąca oferta pakietowa hoteli z usługami turystycznymi (za pierwsze dwie oferty w różnych klasach) (1)

Ośrodek w Popowie Starym, weekendowa oferta pakietowa (1)

Restauracje z kuchnią regionalną:

Restauracja Leśna, Karpicko (3)

Inne restauracje (za pierwszy obiekt) (1)*

Wolsztyn, Restauracja Estakada, ul. Żeromskiego (1)

Dodatkowe punkty za restauracje otwarte po godzinie 22 (za pierwszą) (1)

Karpicko k. Wolsztyna, Restauracja Leśna (do 24.00) (1)

Dodatkowe punkty za restauracje otwarte po godzinie 24 (za pierwszą) (1)

Karpicko k. Wolsztyna, Restauracja Leśna (do 24.00) (1)

Bistra, bary (za pierwszy obiekt) (1)

Unibar, Wolsztyn, ul. Asnyka 1 (1)

Możliwość wynajęcia na miejscu autokaru, busa, samochodu (za pierwsze dwie oferty) (2)

Przemęt - Col S.C. wynajem autokarów (2)

Wolsztyn PKS wynajem autokarów (2)

II.C. Infrastruktura komunikacyjna:

Lotnisko z połączeniami krajowymi w odległości mniej niż 50 km od centrum regionu

Babimost (35 km) (3)

Inny dworzec kolejowy na miejscu (za pierwszy) (2)*

- Dworzec PKP Wolsztyn (2)
- Dworzec autobusowy na miejscu (za pierwszy) (2)
- Dworzec PKS Wolsztyn (2)
- Droga ekspresowa lub droga główna krajowa w odl. mniej niż 10 km (za pierwsze dwie) (2)
- Droga Krajowa Nr 32 Poznań-Zielona Góra-Gubin (2)
- Inne połączenie* bez utrudnień dla autokarów (za pierwsze dwa) (1)
- Droga Nr 305 Wschowa-Nowy Tomyśl (1)
- Całodobowa oferta taxi na miejscu (1)
- Wolsztyn (1)
- Oferta powozów, bryczek i inna retro na zamówienie (za pierwszą ofertę) (1)
- Popowo Stare, pałac, oferty przejazdów bryczką (1)

II.D. Promocja turystyczna:

- Samodzielny udział regionu lub wchodzących w jego skład miejscowości, gmin lub obiektów w światowych prestiżowych targach turystycznych (za każde stoisko w roku do trzech) (3)
- Gmina Wolsztyn – ITB Berlin (3)
- Samodzielny udział regionu lub innych podmiotów (jak wyżej) w krajowych targach turystycznych* (za każde stoisko do trzech) (2)
- Gmina Wolsztyn: Tour Salon Poznań (2)

Kategoria III: Pozostała oferta czasu wolnego:

III.A. Instytucje Kultury

Brak punktowanych instytucji kultury

III.B. Atrakcje krajobrazowe:

- Jeziora (zdatne do kąpieli, dostępne) ze szlakami pieszymi/rowerowymi (pierwszy akwen) (2)
- Jezioro Wolsztyńskie (2)
- Pomniki przyrody (za pierwsze dwa) (1)
- 89 zarejestrowanych pomników przyrody w powiecie (2)

III.C. Oferta sportowa, edukacyjna i rekreacyjna:

- Baseny kryte ogólnodostępne – (za pierwszy obiekt) (2)
- Pływalnia kryta w Wolsztynie (2)
- Plaże morskie ogólnodostępne, plaże jeziorne, rzeczne – (za pierwszy obiekt) (2)
- Plaża w Wieleniu, w Olejnicy, gmina Przemęt (2)
- Stała oferta kursów językowych ogólnodostępnych (za pierwszą ofertę) (2)
- B and T English House, Wolsztyn (2)
- Stałe centra sportowe z ofertą ogólnodostępną (za pierwszy obiekt) (2)
- OsiR Wolsztyn (2)
- Stadiony sportowe (za pierwszy obiekt) (1)
- Stadion w Wolsztynie (1)

Kategoria IV: Inne czynniki wspierające turystykę kulturową:

IV.A. Instytucje w regionie:

Wyższe Seminarium OO. Oblatów, Odra (2)

IV.B. Oferta turystyki zdrowotnej w regionie:

- Sanatoria i ogólnodostępne ośrodki rehabilitacji (punkty za pierwsze dwa obiekty) (2)
- Brak

IV.C. Oferta turystyki biznesowej w regionie:

Brak

IV.D. Oferta shoppingu w regionie:

Brak

IV.E. Zagraniczne Partnerstwa Miast i Regionów:

Istnienie zagranicznych związków partnerskich regionu lub jego miejscowości (pierwsze cztery) (1)

Powiat Wolsztyński - Powiat Dahme (Spreewald, Niemcy) (1)

Powiat Wolsztyński - Rejon Sołeczники (Litwa) (1)

Miasto Wolsztyn – 6 miast partnerskich w tym:

Lübben (Niemcy) (1)

Dumont (Francja) (1)

Suma punktów:

Za kategorię I: 149

Za kategorię II: 51

Za kategorię III: 13

Za kategorię IV: 6

Razem za wszystkie kategorie: 219 punktów

2. Ocena regionu z punktu widzenia turystyki kulturowej

Region posiada średni potencjał kulturowy (149 punktów w kategorii pierwszej). Rozkład punktów wskazuje na wyraźne ukierunkowanie potencjału na niektóre typy wypraw kulturowych, w tym: 1. turystykę zabytków techniki (parowozownia, eventy przez nią organizowane i przejazdy kolejowe retro) oraz 2. turystykę dziedzictwa kulturowego (szereg obiektów Szlaku Cysterskiego). Obok nich istnieje podstawa dla rozwijania turystyki kulturowej terenów wiejskich (duży skansen w ramach Muzeum Regionalnego, Szlak Koźlarski, event związany z muzyką ludową). Możliwe jest także rozwijanie oferty turystyki tematycznej (w tym biograficznej).

Brak pełnej oferty noclegowej i wyspecjalizowanej regionalnej czy choćby krajowej oferty kulinarnej jest poważnym mankamentem i utrudnia zatrzymanie turystów kulturowych preferujących poszczególne segmenty tej oferty na więcej niż jeden dzień. Możliwości i postulaty rozwojowe: integracja działań w kierunku tworzenia jednolitej oferty turystyki (mikro)regionalnej, jako pakietu regionalnego wokół głównego magnesu turystycznego: Parowozowni Wolsztyńskiej oraz jej oferty. Zalecane powinny być działania w kierunku stworzenia szerszej palety infrastruktury około-turystycznej (w tym hotel wyższej klasy), stwarzającej turystom wszystkich grup zachętę do pozostania w regionie na dłuższy niż jeden dzień okres czasu. Dalsza szczegółowa ocena oraz propozycje w dziale: Powiat Wolsztyński jako destynacja turystyki kulturowej, a także na podstawie analizy przydzielonych punktów w poszczególnych dziedzinach kategorii I oraz w pozostałych kategoriach.

3. Powiat Wolsztyński jako destynacja turystyki kulturowej

Wyniki przeprowadzonej w październiku 2007 i ponownie w sierpniu 2009 roku analizy potencjału, w tym funkcjonujących atrakcji i ofert turystycznych pozwalają wskazać wyraźnie dominujące dwie formy turystyki kulturowej, których rozwijanie może przynieść największe efekty. Są to: turystyka obiektów i zabytków przemysłu i techniki oraz turystyka dziedzictwa kulturowego. Przez uzupełnienie oferty tych samych atrakcji może być także rozwinięta oferta turystyki eventowej, hobbystycznej i tematycznej. Niezależnie od tego mikroregion

może stanowić ciekawą destynację turystyki tematycznej, biograficznej i regionalnej a także uzupełniający cel wypraw turystyki kulturowo-przyrodniczej, muzealnej i kulturowej obszarów wiejskich.

Turystyka obiektów przemysłowych i technicznych

Podstawowym magnesem tej formy turystyki w powiecie jest oczywiście wolsztyńska Parowozownia. Niemniej ważna niż liczebność jej kolekcji lokomotyw jest w tym wypadku unikalność miejsca, do którego wciąż regularnie kursuje pociąg z lokomotywą parową, co wzbogaca przeżycia turystów o dodatkową atrakcję. Oferta grupowych przejazdów turystycznych przyciąga dodatkową grupę turystów. Właśnie w przypadku Parowozowni przemysłane działania w kierunku wzbogacenia oferty mogą otworzyć perspektywy dla wzrostu uczestników turystyki eventowej lub hobbystycznej. Przykładowo: regularnie odbywające się w Parowozowni warsztaty dla hobbystów i ewentualne kilkudniowe „szkolenia” maszynistów, powiązane z krótkimi przejazdami w roli pomocnika maszynisty (z wydawaniem odpowiedniego certyfikatu) mogłyby ściągnąć zwolenników tej pierwszej. Z kolei dodatkowe sezonowe lub związane z regularnymi wydarzeniami kulturalnymi kolejowe przejazdy przeżyciowe na liczniejszych trasach, zaczynające się w Wolsztynie, z wprowadzeniem oferty kulturowej lub rozrywkowej w samym pociągu lub (miejscowej) na kolejnych przystankach mogłyby powiększyć liczbę zainteresowanych turystyką eventową.

Turystyka Dziedzictwa Kulturowego

Na niewielkim terytorium powiatu położone są zabytki pocysterskie, stanowiące pozostałość dwóch osobnych opactw: w Obrze i Przemęcie (ewenement w skali krajowej). W obu wypadkach główne obiekty są dobrze zachowane i pielęgnowane, w przypadku opactwa przemęckiego atrakcjami turystycznymi może być szereg położonych w niedalekiej odległości od siebie obiektów (Przemęt, Wieleń, Kaszczor). Z kolei w Obrze ofertę uzupełnia muzeum misyjne, gromadzące zbiory także posiadające charakter religijny, mogące stanowić obiekt zainteresowania tej samej grupy turystów.

Przynależność wspomnianych obiektów do Wielkopolskiej Pętli Szlaku Cysterskiego i tym samym istniejący już efekt wspólnej promocji w ramach szlaku oznacza szansę stopniowego zwiększania liczby zwiedzających je i korzystających z oferty turystycznej mikroregionu. Jednocześnie funkcjonowanie Wieleń jako lokalnego sanktuarium dodatkowo wzbogaca ten wątek turystyki o element pielgrzymkowy i o dodatkową grupę zainteresowanych, choć w ich wypadku efekt jest ograniczony stosunkowo niewielką skalą oddziaływania sanktuarium. Badania na miejscu wykazały, że konieczne jest podjęcie działań na rzecz faktycznego udostępnienia obiektów: poza klasztorem w Obrze indywidualny turysta nie może wejść do pozostałych świątyń, brak także na miejscu informacji, gdzie zdobyć do nich klucz lub wynająć przewodnika. Rozwijanie tego segmentu oferty turystycznej wydaje się także zalecane we współpracy z innymi gminami i powiatami w Wielkopolsce i Ziemi Lubuskiej, posiadającymi obiekty Szlaku Cysterskiego (w szczególności chodzi o Paradyż, Owińska, nieco dalej Łąd n. W.). Leżący pomiędzy tymi obiektami mikroregion wolsztyński mógłby stać się centralnym ośrodkiem regionalnych ofert zwiedzania Szlaku, mógłby także stanowić ogniwo łączące obiekty jego pętli (zachodnio) pomorskiej z pętlą śląską na kilkudniowej trasie (z ofertą noclegu).

Turystyka eventowa

W tej dziedzinie oferta turystyczno – kulturowa mikroregionu zdominowana jest przez „Parowozowe Show”, odbywające się w pierwszych dniach maja i ściągające corocznie tysiące turystów. Jest to kilkudniowa impreza, pełna różnorodnych elementów (np. parada parowozów, pokaz „Światło, dźwięk i para”, przejazdy turystyczne). Istotnym jej uzupełnieniem są pozostałe imprezy w tym samym obiekcie, np. Dni Techniki Kolejowej czy

Jarmark w Parowozowni. Jednak poza nimi istnieją także eventy jak dotąd mało spopularyzowane: Konkurs Muzyki Ludowej w Kopanicy i Wąchabnie oraz Festiwal Muzyki Organowej w Wolsztynie. W przeciwieństwie do licznych pozostałych gmin w Polsce leżących na Szlaku brak natomiast znaczniejszej imprezy związanej z tematyką Szlaku Cysterskiego (festyn w Przemęcie ma charakter wyłącznie lokalny), o których organizację mogłaby pokusić się np. gmina Przemęt, posiadająca najwięcej zabytków związanych z tym tematem.

Turystyka regionalna, tematyczna i biograficzna

Na terenie mikroregionu znajduje się spora grupa historycznych siedzib ziemiańskich znanych wielkopolskich rodów. Z drugiej strony Powiat Wolsztyński może poszczycić się także liczną grupą znanych historycznych mieszkańców, zarówno w skali międzynarodowej i krajowej (jak J. Hoene-Wroński, R. Koch, K. Żegocki) jak i regionalnej (Mielżyńscy, M. Rożek, Z. Kurnatowski) – wzmiankowanych w opisach odnośnych obiektów w ramach propozycji pobytu turystycznego. Dla rozwinięcia oferty turystycznej postulowany jest szereg przedsięwzięć. Należy do nich m.in. podjęcie działań zmierzających do poprawy stanu pałaców, dworów oraz otaczających ich parków. Konieczne jest także udostępnienie ich dla zwiedzania przynajmniej w ograniczonym zakresie a także materialne upamiętnienie najciekawszych i najbardziej zasłużonych ich mieszkańców na miejscu. Powinno to być połączone z rozbudowaniem istniejących (jak w przypadku Hoene-Wrońskiego) oraz zorganizowaniem nowych stałych ekspozycji muzealnych w samym Wolsztynie, dotyczących najważniejszych z tych postaci. Takie działania mogłyby stworzyć podstawę dla oznaczenia i wykreowania lokalnego Szlaku Biograficznego (np. „Ludzie Ziemi Wolsztyńskiej Polsce i Świata”), który (koordynowany przez lokalne centrum informacji turystycznej) można by oferować zarówno w ramach regionalnych wycieczek szkolnych i edukacyjnych, jak i kulturowo-przyrodniczych i proponować do wpisania na listy ofert wycieczek biograficznych (osoby) i tematycznych (dwory) polskich, w szczególności zaś wielkopolskich biur podróży.

Turystyka muzealna

Muzeum Regionalne w Wolsztynie wraz z obydwooma filiami (skansenem i Muzeum Kocha) może stanowić uzupełniający cel dla innych form turystyki. Także pozostałe placówki, jak Muzeum Misyjne w Obrze, ekspozycja eksponatów o tematyce kolejowej na terenie Parowozowni a także paramuzealny obiekt w Górsku stanowią raczej tylko uzupełnienie programu wycieczek innych konkretnych form turystyki (religijnej, hobbystycznej i kulturowo-przyrodniczej). W ramach rozszerzania oferty dla turystyki eventowej i jednocześnie muzealnej wolsztyńskie Muzeum Regionalne - wiodąca placówka mikroregionu i jedyna posiadająca merytoryczny personel oraz organizująca stosunkowo liczne wystawy czasowe - mogłoby skupić wokół siebie wysiłki pozostałych obiektów i pokusić się o wspólne zorganizowanie na terenie powiatu Nocy Muzealnej. Na potrzeby tej imprezy można by przygotowywać specjalne wystawy, zwiedzania fabularyzowane miasta i poszczególnych obiektów oraz dodatkowe ekspozycje mało dotychczas znanych zbiorów, np. pokazanie w jednym miejscu z odpowiednim materiałem opisowym i komentarzem licznych zabytkowych paramentów liturgicznych, przechowywanych w kilku świątyniach. Nic nie stoi na przeszkodzie, by i Parowozownia, będąca obiektem paramuzealnym, zaproponowała na tę imprezę przynajmniej niektóre elementy swojej oferty eventowej. Traktowana jako regularny event w regionie, dobrze wypromowana na terenie Wielkopolski i zorganizowana logistycznie (specjalne kursy pociągów i autobusów) Wolsztyńska Noc Muzealna mogłaby dodatkowo i corocznie ściągać w tę okolicę znaczną liczbę turystów kulturowych.

Turystyka kulturowo – przyrodnicza:

Przemęcki Park Krajobrazowy z unikalnym rezerwatem na Wyspie Konwaliowej, korzystając z już istniejących szlaków turystycznych może przyciągnąć więcej zwolenników turystyki kulturowo-przyrodniczej, jeśli podjęte zostaną działania zmierzające do włączenia elementów kultury w propozycje jego zwiedzania. Przykładowo warto wyeksponować i lepiej promować mieszaną przyrodniczo-kulturową ofertę Szlaku Kaszczorskiego, obejmującego także zabytki cysterskie, czy Szlaku Konwaliowego (w jego wersji „granatowej”) mającego na swojej trasie także Galerię Rzeźby Ptaków w Górsku - być może uzupełnić ją także o zwiedzanie jednego z przydworskich lub przypałacowych parków, których w okolicy nie brakuje. Lepsze oznaczenie obu szlaków na miejscu zdecydowanie poprawiłoby ich szanse na ściągnięcie tej grupy turystów.

Wiejska turystyka kulturowa

Podstawowym celem dla tej formy turystyki jest skansen Budownictwa Ludowego Zachodniej Wielkopolski w Wolsztynie, prezentujący typowe dla tego regionu i unikalne w skali kraju zabytki architektury wiejskiej, a także (jako impreza, a więc cel o charakterze jednorazowym) Konkurs Muzyki Ludowej w Kopanicy, połączony z przejazdem szlakiem Kozła. W ramach rozwijania tej oferty szczególnie wskazane byłoby uruchomienie autentycznej regionalnej oferty kulinarnej w samym skansenie lub w jednej z miejscowości powiatu. Wolsztyńska oferta, zbyt skromna, by mogła stanowić samodzielny program wycieczek, może jednak stanowić ciekawe i cenne ogniwo w ramach większych wypraw turystyki regionalnej lub kulturowej obszarów wiejskich po Wielkopolsce.